

LÉTAVÉRTES KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL JEGYZŐJÉTŐL

Beszámoló

Az önkormányzat gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

2016. évben

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 96. §. (6) bekezdése előírja az önkormányzatok számára, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készítsen és az a Képviselőtestület tárgyalja meg. A beszámoló kötelező tartalmi elemeit a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg

1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira (Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal minden év januárjában kiadott kimutatása alapján)

ÁLLANDÓ LAKOSSÁG			LAKÓNÉPESSÉG		
Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt
(2013) 3684	3767	7451	3513	3606	7119
(2014) 3687	3791	7478	3500	3618	7118
(2015) 3702	3784	7486	3537	3634	7171
(2016) 3072	3784	7486	3552	3636	7188

Állandó lakosság az adott településen lakóhellyel rendelkezők számát, míg lakó népességen az adott településen tartózkodási hellyel, ennek hiányában lakóhellyel rendelkezők számát értjük.

Demográfiai adatok a 0-18 éves korosztályra vonatkozóan

(2013)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
176	130	550	528	227	223
306		1078		450	
0-18 éves korú összesen: 1834 fő					

(2014.)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
139	110	560	499	199	229
249		1059		428	
0-18 éves korú összesen: 1736 fő					

(2015)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
136	130	540	487	206	226
266		1027		432	
0-18 éves korú összesen: 1725 fő					

(2016)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
131	133	523	475	218	216
264		998		434	
0-18 éves korú összesen: 1696 fő					

Gyermeklétszám alakulása adott évben születettek statisztikai adatainak tükrében.

Év	Fiú	Lány	Összesen
1993	67	51	118
2002	34	48	82
2003	51	44	95
2004	43	44	87
2005	61	39	100
2006	36	28	64
2007	44	49	93
2008	42	41	83
2009	46	39	85
2010	42	27	69
2011	40	29	69
2012	40	39	79
2013	43	38	81
2014	53	46	99
2015	32	26	58
2016	35	34	69

Az adatokból kitűnik, hogy születések száma csökkenő tendenciát mutat. 20 évvel ezelőtt közel kétszer annyi gyermek született, bár 2015. évhez képest ismét emelkedést mutatott a születések száma. A folyamatos fogyás az óvodai és iskolai csoportok indítását is

befolyásolja a településen. A Képviselőtestület a 2017/2018. nevelési évben már egy óvodai csoporttal kevesebb csoport indítását engedélyezte.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

- gyermekvédelmi kedvezményben száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadások nagysága 2016. évben

A Gyv.t 94. §. (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítés és működtetése, a területén lakó gyerekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 19. §. (1) bekezdése alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult meghatározott gyermek étkeztetés normatív kedvezményének, meghatározott pénzbeli támogatásnak, a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2016. évben 28.500 Ft) a 130 %-át (37.050 Ft) feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a jogszabályban meghatározott értéket. (1.995 e/Ft)

Ügytípus	Kedvezményben részesülők száma
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	767
Hatósági igazolás hitelintézetek számára	44
Védendő fogyasztó igazolás	75
Környezettanulmány	26
Vagyonleltár	38
Halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	2H 212 3H 555 367 családot érint

Vagyonleltár felvételére, szintén a járási gyámügyi osztály megkeresésére 38 alkalommal került sor kiskorúak és gondnokoltak ügyében.

Pénzintézet valamint Nemzeti Eszközkezelő részére hatósági bizonyítvány kiadására 44 esetben került sor. Az ingatlan árverésére nem kerül sor, amennyiben a családban nevelt kiskorú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Azon családok, akik az Eszközkezelőnek átadják a hitellel terhelt lakóingatlanukat, lakbér fejében az otthonukban maradhatnak.

Védendő fogyasztói igazolás az energia szolgáltatók részére 75 fő részére került kiadásra.

- a gyermekétkeztetés megoldásnak módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetés feladatát a Napközi Konyha látja el, melynek költségvetése az önkormányzat költségvetésében jelenik meg. Az óvodás, és az iskolaotthonos ellátásban résztvevő, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és iskolaotthonos oktatásban résztvevő gyermek számára ingyenes (100 %)-ban támogatott étkeztetést kell biztosítani az önkormányzatnak. Ezen túlmenően 50 %-os kedvezményben részesülnek azok tanulók, akik gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek (5-8 évfolyamon), 3 és több gyermekes családok, valamint a felemelt családi pótlékban részesülő kiskorúak.

(A létszámadatok az ételmezési napokra vetített létszámot mutatják: nem a gyermeklétszámot, hanem a ténylegesen étkezők számát. Az óvodában az étkezési napok száma 220 nap, míg az iskolában 185 nap.) Az óvodában három fő térítésre kötelezett részére a Képviselőtestület döntése alapján mentességet biztosítottunk.

Megnevezés	Óvoda	Iskolák	Összesen
Étkezők száma	195 fő	550 fő	745 fő
Kedvezményezettek	167 fő	453 fő	620 fő
Feladatfinanszírozás	23.351.720 ,-	61.925.535,-	85.277.255,-
Befizetések	3.323.390,-	13.496.044,-	16.759.434,-
Önkormányzati hozzájárulás	0	0	0
Összes kiadás	26.719.105,-	75.361.978,-	102.080.683,-

A 1997. évi XXXI. törvény a Szünidei gyermekétkeztetés biztosításáról az alábbiak szerint rendelkezik

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Időszak	Fő	Költség
Tavaszi szünet 3 nap	405 fő	601.425,-Ft
Nyári szünet 55 nap 23 óvoda	555 fő	13.220.955,- Ft
Őszi szünet 3 nap	492 fő	730.620,- Ft
Tél szünet 7 nap	473 fő	1.638.945,-Ft

A szünidei gyermekétkeztetés tapasztalataként elmondható, hogy a jogosultak azt nem segítségként, hanem járandósággként, elvárásként értékelik. Gyakori a pazarlás – gyakran az utcán eldobálva találkozhatunk az étellel -, s a szülők kritikai észrevételeket fogalmaznak meg a menüsor összeállítására vonatkozóan nyomdafestéket nem tűrő stílusban.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalta (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai).

Létavértes Városi Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítására vonatkozóan előírt törvényi kötelezettségének intézményfenntartással tesz eleget. Tekintettel arra, hogy a törvény kötelezi Létavértes Önkormányzatát a közös hivatalhoz tartozó Kokad Község vonatkozásában is a feladatellátásra a korábbi társulás megszüntetésre került. Kokad község Önkormányzata a feladat ellátáshoz nem járul hozzá. A jogszabály által meghatározott minimum létszám 2 fő, a finanszírozott létszám 1,6 fő. A Képviselőtestület döntése alapján a szolgálat engedélyezett létszáma 5 fő. A családsegítő szolgálat valamint a védőnői szolgálat tevékenységéről szóló beszámoló a beszámoló mellékletét képezi, illetve a Képviselőtestület azokat külön napirendként is megtárgyalja.

A jelenlegi gyermekvédelmi rendszer fontos része, annak alapja a gyermekvédelmi jelzőrendszer, melynek tagjai a háziorvos, védőnő, iskola, óvoda, rendőrség. A jelzőrendszer tagjai a gyermekjóléti szolgálat felé élnek jelzéssel és esetmegbeszélés során próbálnak megoldást találni a problémára. A gyermeket alapellátás keretében gondozásba veszik. Ha súlyos veszélyeztetető magatartás, gyakori elhanyagolás tapasztalható a családban, akkor sürgős jelzéssel élnek a gyámhatóság felé, bűncselekmény esetben pedig a rendőrség felé. Életveszélyes veszélyeztetettség, életveszélyes helyzetek esetében azonnali kiemelésre kerül sor. A jelzőrendszer tagjai évente gyermekvédelmi tanácskozáson értékelik az éves munkát, amelyet a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szervez meg. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése a településen példaértékű, személyes és napi szintű.

A jegyzői gyámhatóság feladat- és hatáskörét a szervezeti, hatásköri átrendeződések során leszűkítették, mely megítélésem szerint a túlbürokratizált rendszer hatékonyságát tovább rontotta. A szervezeti közbeékel, járási szinten elhelyezett gyermekjóléti központok működése véleményem szerint felesleges, hiszen a szükséges intézkedéseket megtételét a

családsegítő szolgálat teszi meg. E javaslatot továbbítja a gyermekjóléti központ a gyámhivatal felé. A gyámhivatal döntését e javaslat alapján hozza meg. A döntések írásztal mögül, aktákból születnek, szemben a jegyzői gyámhatóság által meghozott döntésekkel, ahol minden esetben személyes kapcsolattal és helyismerettel rendelkezett az ügyintéző.

- *gyermek napközbeni ellátásának, gyermek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.*

A 1997. évi XXXI. tv. előírásai szerint szükséges volna biztosítani a gyermekek átmeneti otthonát, családok átmeneti otthonát, és a helyettes szülő hálózatot, azonban anyagi források hiányában illet az önkormányzat nem tud fenntartani. A helyettes szülői hálózat biztosításához szükség volna olyan képzett (tanfolyamot végzett) személyekre, akik önként vállalnák, hogy a családokból kiemelt gyermekeket saját otthonában fogadja.

7. Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2015. februárjában a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala mind a családsegítés, mind a gyermekjóléti szolgálat vonatkozásában a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet 36. §. (1) bekezdés c.) pontja alapján ellenőrzést folytatott le. E szerint a működést engedélyező szerv legalább két évente hivatalból ellenőrzi, hogy a szolgálat a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik –e. A jegyzőkönyvek összegző megállapítása szerint: „Jelen ellenőrzés során megállapítható, hogy a 2012-ben feltárt hibák kijavítása megtörtént. A szolgáltató rendeltetésszerű működését veszélyeztető hiányosságot nem tártunk fel. A szakmai létszám biztosított, átszervezéssel a jogszabályi előírásoknak megfelelően kialakítható, valamint a kisebb hiányosságok pótolhatók.”

8. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. Előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

Sajnálatos az emelkedő tendencia, amely a gyermekvédelemre szorulóknak számának alakulásban észlelhető. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű családok száma évről évre emelkedik, a munkanélküliség mellett életformává válik a segélyből élés, s az ingerszegény környezetben való nevelkedésnek szinte egyenes következményeként kerülnek a gyermekek a gyermekvédelemben illetékes hatóságok látószögébe. A problémák felszámolásában ugyanakkor a hatóságok kezében – a jelzőrendszer tagjainak legkiválóbb együttműködése mellett - sincs olyan hathatós eszköz, amely megelőzést, s ne problémakezelést jelentene.

A járáások kialakításával átrendeződtek a feladat- és hatáskörök a gyámügyi területen is. Jegyzői gyámhatóság hatáskörében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a valamint a hátrányos helyzet, valamint a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása maradt.

Meglátásom a gyámhatósági feladatok ellátásának „központosítása” nem szolgálta a problémák hatékony megoldását, mivel helyismeret nélkül „papírból” döntenek gyermekek sorsa felől.

9. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program)

Bűnmegelőzésben és prevenciós munkában 2 fő körzeti megbízott iskolarendőr végzi munkáját, akik kapcsolatot tartanak az iskolákkal, illetve előadások keretében végeznek közlekedési, felvilágosító, bűnmegelőzési munkákat. Bűnmegelőzési koncepcióval az önkormányzat nem rendelkezik. Az éves gyermekvédelmi tanácskozáson elhangzottak szerint ez szolgálhatná a hatékony feladatellátást. Az Arany János Általános Iskola, valamint Irinyi János Általános Iskola és a Határőrség együttműködésében, DADA program keretein belül drog-prevenciós előadások kerülnek megtartásra heti rendszerességgel két-két évfolyamon.

10. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek

A gyermekvédelmi feladatok ellátásban – csakúgy, mint egyéb területeken – a civil szervezetek erősödése olyan feladatok ellátására nyújthat, amelyet az önkormányzat már nem tud felvállalni. A helyi civil szervezetek az ifjúsággal kapcsolatos tevékenysége ennek ellenére többnyire leszűkül szabadidős program szervezésére, s az ilyen feladatot ellátó szervezetek száma is csekély (Arany János Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány, Irinyi János Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány, LÉTAFIT Se, Létavértes SC. 97.)

Határozati javaslat:

.../2017. (V.30.) Öh. számú határozat

A Képviselőtestület

az önkormányzat gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót elfogadja. Megbízta Bertóthné Csige Tünde jegyzőt, hogy a beszámolót a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala felé továbbítsa.

Felelős: Bertóthné Csige Tünde jegyző

Határidő: azonnal

Létavértes, 2017-05-08

Bertóthné Csige Tünde

Jegyző

